

MANIFEST DIA INTERNACIONAL CONTRA L'LGTTBI-FÒBIA

17 DE MAIG DE 2021

Avui, 17 de maig, un any més hem de reivindicar que l'LGTTBI-fòbia és present en les nostres vides, en la nostra vida social i és per això que ens fem ressò. Cal recordar que un dia com avui, el 1990, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va eliminar l'homosexualitat de la llista de malalties mentals. Tot i així, els principals manuals diagnòstics de malalties mentals, continuen patologitzant les identitats i experiències trans.

Des de l'Observatori Contra l'Homofòbia, portem alertant des de fa 13 anys, que les persones LGTTBI experimenten més risc de patir qualsevol tipus de discriminació, major aïllament, exclusió, violència, privació de drets deguts als estigmes associats, criminalització i patologització de les nostres identitats i experiències dissidents, de la nostra realitat i que ens relega en situacions de una major vulnerabilitat.

Si bé és cert, que durant aquests 30 anys s'han fet progressos importants en la incorporació de la diversitat afectiva sexual i de gènere a nivell legal i social. Tanmateix el camí cap a la plena igualtat es visualitza encara llarg i costós. No en podem abaixar la guàrdia i hem d'estar amatents per fer valdre els drets LGTTBI i lluitar contra qualsevol forma de masclisme, de discriminació i violència que suposa l'LGTTBI-fòbia en totes les seves formes i en els escenaris on es pot produir.

És per això que reivindicuem que la nostra societat esdevingui un espai comunitari on la igualtat, la convivència i la diversitat siguin els seus fonaments. Una societat que inclou la diversitat en el seu sentit més ampli, on són benvingudes, les persones de qualsevol edat, gènere, origen, amb diversitat funcional, sexoafectiva i/o d'altres interseccions que ens travessen, trencant així la visió heteronormativa i la concepció binarista de gènere.

No cal oblidar que aquest continuem vivint en un context pandèmic. La pandèmia de la covid-19 ha afectat de forma generalitzada a tota la població, ens hem trobat de manera inesperada amb una situació d'incertesa total sacsejant-nos emocionalment, sentint por, tristesa, ràbia, frustració,... aflorant sensacions de solitud, d'aïllament, amb dificultats per comunicar-nos ja sigui per la paràlisi del moment o per la bretxa digital.

Però què és l'LGTTBI-fòbia? És la presència de situacions discriminatòries, és l'odi, els prejudicis, la difusió d'estereotips negatius, el rebuig cap a unes formes de ser i estar en el món. Una opressió sustentada socialment, que comporta conseqüències psicosocials a les persones afectades, un deteriorament de les relacions interpersonals i compromet la convivència de tota la ciutadania.

Tot i que en els darrers anys hem avançat juntes en matèria de garantia de drets, en gran part per l'impuls de la Llei 11/2014 i del treball del teixit associatiu de Catalunya i d'arreu de l'Estat espanyol, l'LGTTBI-fòbia continua molt present en els nostres carrers i

en tots els àmbits de la nostra vida quotidiana, i ara agreujada pel context sanitari. A continuació exposem les principals situacions que cal seguir abordant amb caràcter urgent entre diferents agents institucionals i socials:

HABITATGE DIGNE I LLIURE DE VIOLÈNCIES

El confinament domiciliari (total o parcial), ha fet que persones hagin hagut de conviure amb els seus maltractadors. En l'àmbit LGTTBI hem vist com jovent ha hagut de suportar l'actitud LGTTBI-fòbica dels seus familiars o nuclis de convivència. Un doble confinament, el de l'emergència sanitària i el no poder expressar la seva orientació sexual i/o identitat de gènere. Un fingiment davant dels seus familiars, o companyes de convivència, una mentida per sobreviure. Situacions que agreugen l'estat anímic i emocional d'aquestes persones que no troben el reconeixement i el suport necessaris per part de les persones significatives del seu entorn, aliances que els permetin expressar obertament la seva diversitat afectiva, sexual i de gènere.

És necessari treballar amb entitats que lluiten pels drets a un habitatge digne i elaborar un protocol d'actuació en casos de vulneració i/o discriminació en l'accés a un habitatge per l'orientació sexual, la identitat i/o l'expressió de gènere de les persones que volen llogar un pis o una casa i potenciar recursos per la resolució de conflictes en el veïnatge i/o el nucli de convivència.

Tanmateix, creiem necessari valorar un parc d'habitatge públic per a ajudar a l'emancipació de joves LGTTBI, si més no, aquells que es trobin en una situació de vulnerabilitat donada la seva orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere.

LA SITUACIÓ DE VULNERABILITAT DE LES PERSONES GRANS LGTTBI

La pandèmia ha estat especialment virulenta en la població més gran de la nostra societat. En el cas de les persones LGTTBI, el confinament pot agreujar la seva situació, en veure's sovint abocades a tornar a l'armari o a gestionar actituds LGTTBI-fòbiques. Això esdevé un greu risc de "*doble confinament*" a les residències o centres sociosanitaris.

La soledat és un dels elements destacables i que impacta en el benestar psicosocial de les persones grans, també les que s'identifiquen com a LGTBI. No podem obviar aquesta situació i calen mesures eficients i efectives per a aquest col·lectiu doblement estigmatitzat i que el situa en una situació de vulnerabilitat notable.

AUTODETERMINACIÓ DE GÈNERE, DEUTE HISTÒRIC AMB EL COL·LECTIU TRANS

És urgent l'aprovació de la coneguda **Llei estatal trans** registrada el 17 de març al Congrés dels Diputats i Diputades, una llei que elimina la patologització i la criminalització de les persones trans. Prou de tuteles de terceres persones i/o institucions que supediten el benestar de les persones trans a requisits mèdics i legals. Tota persona té dret a ser i estar com vol en el món. A més, la Llei desenvolupa accions en múltiples àmbits de la vida social per a intervenir contra la transfòbia estructural que retalla drets i legitima pràctiques discriminatòries.

Demanem recursos assistencials per a totes aquelles persones que hagin de conviure amb el mal tracte durant aquesta etapa de restriccions de moviment i demanem, a les administracions en general i a les autoritats sanitàries i policials en concret, que posin especial atenció en la defensa de totes les accions que encaminin a una veritable diversitat afectiva sexual i de gènere, cal seguir fent pedagogia per a que s'entengui que els cossos poden ser diversos, plurals i no binaris i que el fet de no seguir el model heteronormatiu i cisgènere imposat pot abocar a patir serioses conseqüències.

Així mateix, la crisi actual ha agreujat una de les problemàtiques recurrents del col·lectiu trans, la seva situació d'atur, resulta doncs del tot imprescindible implementar polítiques sociolaborals dirigides a les persones trans. En aquest sentit, la intervenció s'ha de focalitzar en les empreses, organitzacions i/o administracions dotant-les de recursos per a la inserció sociolaboral.

VISIBILITZEM LA LESBOFÒBIA

L'odi i rebuig a dones lesbianes, al·ludint a la por o a la negativa de persones, organitzacions, agències i/o governs a afrontar la realitat i les especificitats que té aquest comportament no heterosexual. Aquest sentiment fomenta la discriminació a moltes dones (crims d'odi, abandonament familiar, acomiadaments laborals, entre d'altres) i obstaculitza la posada en pràctica d'estratègies d'educació, prevenció i sensibilització al voltant de la diversitat sexual.

En aquest sentit, les dades que es publiquen per part de diferents agents socials i institucionals anualment evidencien amb claredat la invisibilització de les dones lesbianes, inclús dins del col·lectiu LGTBI. La mitjana de totes les incidències rebudes per lesbofòbia en els informes realitzats per l'OCH no arriba al 12%. Aquest motiu ens ha de plantejar mecanismes i eines de visibilització de la lesbofòbia, amb l'objectiu de pal·liar el biaix existent i seguir treballant per garantir els drets de la totalitat del col·lectiu.

FORMACIÓ I PEDAGOGIA EN EL SERVEIS PÚBLICS

La pedagogia ha de ser una eina de transformació social, cal reforçar i ampliar les formacions amb una perspectiva de la diversitat afectiva sexual i gènere adreçades al funcionariat públic, en específic en l'àmbit de la justícia, la salut, l'educació, els serveis socials, transport públic i els cossos i forces de seguretat. S'ha d'exigir a les administracions competents d'implementar els diferents marcs legislatius en relació a la garantia de drets, en concret, la Llei 11/2014 contra l'LGTBI-fòbia uns plans específics de formacions més àgils i de qualitat. Aquests àmbits i serveis són cabdals per a tota la ciutadania en els eu cycle vital, la falta d'una perspectiva de diversitat afectiva sexual i de gènere, invisibilitza, no ens pensa i ens pot provocar situacions d'indefensió. Les conseqüències de no introduir aquesta perspectiva en aquests estaments blindada una manera monofocal d'entendre la realitat, perpetuant estructures de poder que a les sexualitats dissidents ens emporta oprimint des de fa dècades.

LA PRECARIETAT DE LES PERSONES MIGRADES LGTBI

La precarietat laboral i l'economia submergida són dos dels factors que causen més indefensió en les persones migrades i/o racialitzades. També la soledat, ja que moltes d'elles no compten amb una xarxa familiar o de recolzament que els pugui ajudar durant el confinament. Sovint les persones LGTBI originàries d'altres indrets d'arreu, han hagut de fugir per discriminació, han d'afrontar grans reptes al país d'acollida, estan pendents de regularitzar la seva situació o de la seva sol·licitud d'asil i no han pogut accedir encara a cap feina.

Les institucions han de facilitar recursos per a aquest col·lectiu que possibilitin la cobertura de les seves necessitats bàsiques, que agilitzin els tràmits administratius per a la concessió de permisos de residència i treball o asil. En definitiva que promoguin l'accés a una vida digna.

La situació de milions de persones refugiades, incloses les persones LGTBI sol·licitants d'asil, es troben en camps de refugiats amb condicions sanitàries i higièniques propenses a la propagació de la covid-19. Les persones LGTBI que

conviuen en aquests centres, es troben, a més sense espais segurs i exposats a l'LGTBI-fòbia per la qual van fugir en els seus països d'origen.

INTERNET I LES XARXES SOCIALS: CANAL OBERT PER L'ODI

L'LGTBI-fòbia es propaga pels canals que ha tingut al seu abast, emmotllant-se als espais i àmbits en els que podia tenir presència. En l'últim any, hem estat confinades en els nostres domicilis o limitats en els nostres desplaçaments, i la comunicació a través de les noves tecnologies i les diferents plataformes digitals han centrat la nostra quotidianitat de manera molt accentuada (si hem tingut accés a les mateixes).

Hem pogut observar com els discursos d'odi es propaguen pels mitjans que té i disposa. Com la vida pública s'ha reduït molt considerablement, ens estem trobant missatges discriminatoris i de rebuig que es difonen per les xarxes socials i altres accessos d'internet. El discurs d'odi massa sovint promou, instiga o accentua la humiliació o menyspreu a persones LGTBI o al col·lectiu en general. En altres ocasions aquestes agressions verbals/escrites adopten formes com l'assetjament, el descrèdit o la desqualificació, la difusió d'estereotips negatius o l'estigmatització.

Hem de trobar les estratègies adequades per donar resposta als atacs difosos per les xarxes socials i a les violències digitals. Aquesta coordinació de forces hauria de basar-se en la construcció d'un discurs solidari i fratern amb perspectiva de gènere i de diversitat afectiva sexual. Contra l'odi, pedagogia. Tanmateix tampoc hem d'obviar que es pot denunciar, quan sigui possible, tota mostra d'intolerància o vulneració de drets.

CONTINUÏTAT EN ELS TRACTAMENTS MÈDICS NECESSARIS

Les entitats posen de manifest que els alts nivells d'estigmatització i discriminació dels serveis de salut han apartat a les persones trans i intersex dels sistemes sanitaris durant anys, la qual cosa pot generar retards a l'hora de buscar atenció mèdica quan es precisi. De la mateixa manera, alerten sobre les interrupcions en l'accés a determinats tractaments imprescindibles per a les persones LGTBI, com la medicació relacionada amb el VIH o la teràpia hormonal, que s'estan produint en l'actualitat en molts països a conseqüència del col·lapse dels sistemes sanitaris per la crisi del coronavirus.

LES TREBALLADORES SEXUALS NO PODEN DEIXAR-SE ENRERE

El col·lectiu que exerceix el treball sexual sempre és un dels primers oblidats. És imprescindible recordar, que sempre han estat en les reivindicacions de lluita del col·lectiu LGTBI i que reben una violència institucional i social que les posiciona

en una situació de vulnerabilitat intolerable. És necessari escoltar a les treballadores sexuals, tenir coneixement de la situació precària que el confinament ha agreujat, invertir recursos a les treballadores que exerceixen en via pública, o en espais tancats, elaborar programes de formació i d'inserció sociolaboral, i per suposat, detectar a les víctimes del tràfic d'éssers humans amb finalitat d'exploració sexual.

RESPOSTA SOCIAL CONTRA L'EXTREMA DRETA

L'avenç de l'extrema dreta és una realitat que s'està produint al món. Estats Units, Brasil, Hongria, Itàlia, Turquia, Polònia o el mateix Estat espanyol, per posar alguns exemples, tenen representats polítics que afavoreixen polítiques antifeministes i LGTBIfòbiques.

L'informe anual 2019 sobre la situació de les persones LGTBI a Europa revela que, pràcticament la meitat dels països europeus (49%) s'ha estancat en matèria de drets LGTBI sense que es produeixi en ells cap mena d'avanç des de l'any anterior. No obstant això, tal com defensa la copresidenta de la Junta Executiva de ILGA Europa, Darienne Flemington, *«és precisament ara quan els governs han de mantenir-se fermes en l'estat de dret i els drets humans»*. I és que, tal com explica la seva directora executiva, Evelyne Paradis, *«aquesta emergència de salut pública conviu amb una crisi de desigualtat estructural que provoca que les persones vulnerables sofreixin majors riscos. Davant la situació actual, les persones LGTBI i altres poblacions vulnerables només tindran les lleis com a escut, per la qual cosa ara és més important que mai que els governs garanteixin els seus drets a través de les legislacions»*.

El moviment LGTBI ha de ser un actiu contra els discursos i les pràctiques que promouen odi i ha d'establir aliança amb altres col·lectius socials per fer front al feixisme. Davant la crispació, tensió i polarització que proposa les polítiques feixistes, hem d'enarborar mecanismes d'aliances entre diferents moviments oprimits i millor coordinació per constituir narratives en que les cures i els drets humans estiguin al centre.

PER UNES POLÍTIQUES PÚBLIQUES LGTBI EFECTIVES A TOT EL TERRITORI

Les polítiques LGTBI, conjuntament amb les feministes, han de ser un eix central de les polítiques de qualsevol administració. Actualment, volem agrair els esforços dels Ajuntaments que estan creant en la seva infraestructura governamental regidories i/o àrees específiques per cobrir les demandes del col·lectiu LGTBI. El municipalisme és una mirada necessària que apropa les polítiques a la ciutadania. És per això que necessitem una equitat territorial en relació als recursos, molts d'ells centrats en la ciutat de Barcelona i rodalies. Hem

de teixir xarxa en el territori, comptant amb les entitats que fan un paper important d'acompanyament i d'activisme.

Tanmateix, la Llei 11/2014 per a garantir els drets de les persones LGTBI continua sense ésser implementada en la seva totalitat. En el dia internacional contra l'LGTBI-fòbia tornem a exigir al Govern de la Generalitat l'aprovació del **decret del procediment regulador del règim sancionador** previst a la Llei, i de la creació de l'organisme coordinador de polítiques LGTBI per a una major efectivitat en la implementació i seguiment de totes les mesures pedagògiques en els diferents àmbits que recull la Llei per a una veritable transformació social, traslladant la feina tècnica realitzada i per realitzar a unes polítiques públiques LGTBI efectives, tot seguint les recomanacions que el Síndic de Greuges ha elaborat en diverses ocasions.

No volem finalitzar sense tornar a recordar que l'LGTBI-fòbia i el masclisme continua estant entre nosaltres, en els nostres carrers, fa uns dies reclamàvem justícia per l'assassinat a activistes a Letònia i Brasil. Estem per això, per donar resposta cada dia a situacions que volen trepitjar-nos la dignitat, però ara i sempre tornem a dir amb veu ben alta que **CAP AGRESSIÓ SENSE RESPOSTA!**

Ripollet, 17 de maig de 2021